2. Semestrální práce z předmětu KIV/ÚPA

Tomáš Maršálek, A10B0632P marsalet@students.zcu.cz

20. prosince 2012

1 Zadání

Dělení 16 bitů / 16 bitů = 16 bitů + 16 bitů (výsledek + zbytek) (bez použití instrukce dělení). Vstupy a výstupy hexadecimálně.

2 Řešení

Na dělení je použit klasický algoritmus dělení (long division). Ve vyšším jazyce odpovídá následujícímu kódu:

```
int div(int a, int b)
    int q, x;
    q = 0;
    x = b;
    while (x \le (a >> 1))
        x <<= 1;
    while (x >= b) {
        if (a >= x) {
            q = 1;
            a -= x;
        }
        x >>= 1;
        q <<= 1;
    q >>= 1;
    return q;
}
```

Vstupy a výstupy používají pomocný buffer, ze kterého jsou Hornerovým schématem rozkódovány, respektive zakódovány.

Oproti řešení z KIV/POT je zde dělení na 32 bitech namísto 16.

3 Uživatelská příručka

Uživatel je vyzván na zadání dvou hexadecimálních čísel, dělence a dělitele. Po zadání je uživateli představen výsledek. Výsledkem je bezznamínkový podíl a zbytek. Pozn. hexadecimální číslice musí být velkými písmeny (tzn. 12ABC3, ne 12abc3) a maximální délka může čísla může být 8 hexadecimálních znaků (32 bitů). Vstup není nijak kontrolován, je třeba zadat číslo přesně bez jakýkoliv přebytečných znaků.

4 Pseudoinstrukce

Pseudoinstrukce použité v programu jsou ve výsledku přeloženy do strojových instrukcí. Např.:

Pseudoinstrukce	Strojová instrukce
move \$v0, \$0 b endif bltu \$s1, \$a1, L4	addi \$v0, \$0, 0 beq \$0, \$0, endif sltu \$1, \$s1, \$a1 bne \$1, \$0, L4

5 Zpožděné čtení z paměti

Instrukce čtení z paměti la, lw a li proběhnou zpožděně. Za poslední instrukcí čtení (tj. li) je vložena prázdná instrukce, aby nedošlo k datovému hazardu.

```
110 la $a0, buf
111 lw $a1, len
112 li $v0, 8
113 nop
```

6 Datový hazard

Jedná se o hazard typu RAW (Read after Write), protože registr t0 je použit v instrukci addu, která je závislá na předchozí move instrukci.

```
40 move $t0, $a2
41 addu $v0, $v0, $t0
```

7 Listing programu

```
. data
                                   " \setminus n"
                  . asciiz
   newline:
                  . asciiz
                                   "delenec: "
   delenec:
                                   "delitel: "
    delitel:
                  . asciiz
                                   "podil: "
    podil:
                  . asciiz
                                   "zbytek: "
   zbytek:
                  . asciiz
   buf:
                                   33
                  .space
   len:
                  . word
                                   33
10
        .text
11
12
```

```
# int _from_hex(void *buf as $a0)
13
    _{	extsf{from}} _{	extsf{hex}} :
14
             move
                       $v0, $0
15
   cond:
             lbu
                       $t0, 0($a0)
16
             nop
17
                       $t0, $0, endloop
             beq
18
             nop
19
             beq
                       $t0, 10, endloop
20
             nop
21
                       $t0, 'A', bigger
             bgeu
22
23
             nop
                       $t0, $t0, '0'
             subu
24
                       endif
             b
25
             nop
26
                       t0, t0, 'A'-10
    bigger:
             subu
27
    endif:
             sII
                       v0, v0, 4
28
             addu
                       $v0, $v0, $t0
29
                       $a0, $a0, 1
             addu
30
31
             b
                       cond
             nop
32
    endloop: jr
                       $ra
33
             nop
34
35
36
   # void _to_hex(int n as $a0, void *buf as $a1, int len as $a2)
37
    _to_hex:
38
                       $v0, $a1
             move
39
             move
                       $t0, $a2
40
             addu
                       v0, v0, t0
41
             subu
                       v0, v0, 1
42
                       $0, ($v0)
             sb
   loop:
             subu
                       $v0, $v0, 1
44
             and
                       $t1, $a0, 15
45
             bltu
                       $t1, 10, small
46
             nop
47
             addu
                       t1 , 'A' -10
48
             b
                       store
49
50
             nop
                       $t1 , '0'
    small:
             addu
51
                       $t1, ($v0)
$a0, $a0, 4
    store:
             sb
52
              srl
53
                       $a0, $0, loop
             bgtu
54
             nop
55
             jr
                       $ra
56
57
             nop
58
59
    _div:
60
                       $sp, $sp, 8
             subu
61
                       $s0, 0($sp)
             \mathbf{sw}
62
```

```
sw
                       $s1, 4($sp)
63
64
65
              \# a = \$a0
66
              \# b = \$a1
              \# q = \$s0
68
              \# x = \$s1
69
70
              Ιi
                       $s0, 0
                                              \# q = 0
71
                       $s1, $a1
                                              \# x = b
              move
72
73
                       $t0, $a0, 1
                                              # a >> 1
              srl
74
                       \$s1, \$t0, L2
    L1:
                                              # if (x > (a >> 1)) goto L2
              bgtu
75
              nop
76
              sII
                       $s1, $s1, 1
                                              # x <<= 1
77
              b
                       L1
                                              # goto L1
78
              nop
79
    L2:
              bltu
                       $s1, $a1, L4
                                              \# if (x < b) goto L4
80
81
              nop
                       $a0, $s1, L3
                                              \# if (a < x) goto L3
              bltu
82
              nop
83
                       $s0, $s0, 1
                                              \# q \mid = 1
              or
84
              subu
                       $a0, $a0, $s1
                                              # a −= x
85
    L3:
                       $s1, $s1, 1
                                              # x >>= 1
              srl
86
                       $s0, $s0, 1
              sII
                                              # q <<= 1
87
                       L2
                                              # goto L2
              b
88
              nop
89
    L4:
              srl
                       \$s0, \$s0, 1
                                              # q >>= 1
90
              move
                       v0, s0
                                              \# quotient = q
91
              move
                       $v1, $a0
                                              # remainder = a
92
93
94
95
              lw
                       $s0, 0($sp)
96
              lw
                       $s1, 4($sp)
97
                       $sp, $sp, 8
              addu
98
99
              jr
                       $ra
100
              nop
101
102
103
    main:
104
              # get dividend
105
              Ιa
                       $a0, delenec
106
107
              Ιi
                       $v0, 4
108
              nop
              syscall
109
              la
                       $a0, buf
110
                       $a1, len
              lw
111
                       $v0, 8
              Ιi
112
```

```
nop
113
               syscall
114
               jal
                          _{	extsf{from}} _{	extsf{hex}}
115
               nop
116
                          $s0, $v0
               move
117
118
119
               # get divisor
120
               la
                          $a0, delitel
^{121}
               Ιi
                          $v0, 4
122
               nop
123
               syscall
124
                          $a0, buf
               Ιa
125
                          $a1, len
               lw
126
                Ιi
                          $v0, 8
127
               nop
^{128}
               syscall
129
               jal
                          _{from\_hex}
130
131
               nop
               move
                          $s1, $v0
132
133
               # call divide
134
               move
                          $a0, $s0
^{135}
               move
                          $a1, $s1
136
                          _{-} \, d \, i \, v
               jal
137
               nop
138
                                          # quotient
               move
                          $s0, $v0
139
               move
                          $s1, $v1
                                          # remainder
140
141
142
               # print hex quotient
143
               la
144
                          $a0, podil
               Ιi
                          $v0, 4
145
               nop
146
               syscall
147
               move
                          $a0, $s0
148
                          $a1, buf
               la
149
                          $a2, len
               lw
150
151
               jal
                          _to_hex
               nop
152
                          $a0, $v0
               move
153
               Ιi
                          $v0, 4
154
               nop
155
               syscall
156
                          $a0, newline
157
               lа
                          $v0, 4
158
                Ιi
159
               nop
               syscall
160
161
               # print hex remainder
^{162}
```

```
la
                         a0, zbytek
163
               Ιi
                         $v0, 4
164
               nop
165
               syscall
166
                         $a0, $s1
               move
167
                         $a1, buf
               la
168
                         $a2, len
               lw
169
               jal
                         \_to\_hex
170
               nop
171
               move
                         $a0, $v0
^{172}
               Ιi
                         $v0, 4
173
               nop
174
               syscall
175
                         $a0, newline
               la
176
               Ιi
                         $v0, 4
177
               nop
178
               syscall
179
180
               # EXIT
181
                         v0, 10
               Ιi
182
               nop
183
               syscall
184
```

8 Závěr

Program byl vyvíjen na platformě GNU/Linux a testován pomocí simulátoru QtSpim.